

VISC uzsāk diskusijas par vērtībizglītības jautājumiem

2012.gada 23.martā notika konference „Vērtībizglītības perspektīvas Latvijas vispārējā izglītībā”, kas aizsāka mērķtiecīgas diskusijas un aktualizēja vērtībizglītības lomu izglītībā.

Konferencē piedalījās vadošie pētnieki un doktorantūras studenti no LU sociālo zinātņu fakultātes, skolotāji un skolu vadītāji no dažādiem Latvijas novadiem, kā arī Valsts izglītības satura centra pārstāvji. „Ja nebūs vērtībizglītības, nebūs Latvijas vispārējās izglītības. Mums jādomā par to, nezaudējot cieņu pret citādo, mēs varam visi būt vienoti. Jārūnā par tādām vērtībām, kā tolerance, cieņa vienam pret otru, sapratne, jo mums akūti pietrūkst mēģinājumu saprast vienam otru”, atzina LU Sociālo zinātņu fakultātes dekāns profesors Juris Rozenvalds, atklājot konferenci.

Lai pārrunātu vērtībizglītības jautājumus, tika organizēta diskusija. Paneldiskusijas pamattēma bija noskaidrot, kādas vērtības veidojas Latvijas skolās. Katrs no diskusijas dalībniekiem akcentēja tās vērtības, kuras katrs uzskata par aktualizējamām izglītības sistēmā. Piemēram, žurnāliste Vita Dreijere par galveno vērtību uzskatīja toleranci un citādā pieņemšanu. Sarunā par ētiskajām vērtībām un kristīgo mācību RARZI vicedirektore Lolita Ērgle uzsvēra, ka nevajag vērtības savā starpā konfrontēt. Skolu pārstāve pauda viedokli, ka vērtībizglītības bāze ir kultūrizglītība, ko vajadzētu izvērst visās mācību programmās, bet par īpaši nozīmīgu vērtību tika atzīts pamatīgi un labi padarīts darbs.

VISC vispārējās izglītības satura nodrošinājuma daļas vadītājs Imants Vasmanis aicināja visus arī diskutēt par jēdzieniem, kas ir kvalitatīva un laba izglītība un vai tā ir nomērāma, kādiem jābūt tās kritērijiem.

Diskusijas gaitā, kuru vadīja LU Dr.phil. Ivars Ījabs, tika izteikti viedokļi gan par mediju, arī jauniešu žurnālu, lomu un ietekmi vērtībizglītības ierosināšanā, gan par ģimenes lomu un atbildību vērtību vēlmju radīšanā. Moderators aktualizēja jautājumu par to, ko mēs katrs zinām par vērtībām un ko katrs saprot ar jēdzienu un darbību-vērtībizglītība. Folkloriste Māra Mellēna uzsvēra, ka liberālā sabiedrībā līdzās liberālām vērtībām pastāv arī kopienas vērtības un skola kā institūcija ir standartizēta iestāde ar savām vērtībām.

Klātesošie izteica viedokļus par vērtībizglītības sistēmas pilnveides iespējām, radot labvēlīgus priekšnoteikumus komunikācijas veidošanai starp dažādu paaudžu cilvēkiem, institūcijām, skolu un ģimeni. Sociālo zinību un kristīgās mācības skolotāja no Ogres aktualizēja ģimenes lomu kā galveno vērtību. Skolotāja no Kurzemes kultūrvēsturiskā reģiona diskusijā teica: "Katrs no mums ir atbildīgs par vērtībizglītību. Katrs. Viss atkarīgs no tā, cik skolotājs ir radošs un cik centīgs!" Arī laikraksta „Diena” žurnāliste Vita Dreijere sarunā par atbildības dalīšanu uzsvēra to, ka katrs skolotājs ir izglītības atslēga.

VISC pateicas visiem dalībniekiem, kuri izrādīja interesi un bija apzinājuši vērtībizglītības problēmas un aktīvi pauda savu viedokli gan referējot, gan piedaloties diskusijās ar konstruktīviem priekšlikumiem, piedāvājot jaunus instrumentus vērtību attīstībai vērtībizglītības satura uzlabošanā.

Vērtību izglītības aktualizāciju nosaka mūsdienu patērētājsabiedrības uzspiestie vērtību kodi. Tāpēc šī konference palīdzēja apzināt problēmu loku un sabiedrības izpratni par vērtību robežām. VISC plāno turpmāk jau plašākā lokā ar dažādām sabiedrības grupām, izglītības politikas veidotājiem turpināt šo diskusiju par to kā pētnieku grupas izsvērtās nostādnes iedzīvināt vispārējās izglītības mācību saturā un audzināšanas programmā.

Īpašu pateicību VISC izsaka LU Sociālo zinātņu fakultātei par sadarbību.